

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. v právní věci

žalobce: **Šroubárna Ždánice, a.s.**, IČ: 46347496
sídlem Jiráskova 972/52, 697 01 Kyjov
zastoupen advokátem Mgr. Miroslavem Osladilem
sídlem Sokolovská 668/136d, Praha 8

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2022, č. j. 7557/2022-900000-311,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 31. 3. 2022 domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 13. 7. 2020, č. j. 43466-17/2020-

530000-11, kterým nebylo vyhověno návrhu žalobce na vrácení přeplatku cla a kterým nebylo vráceno žalobci dovozní a antidumpingové clo v celkové výši 15 399 646 Kč. Rozhodnutí celního úřadu bylo napadeným rozhodnutím potvrzeno.

II. Vyjádření účastníků

2. Žalobce v podané *žalobě* namítl, že ke vzniku přeplatku cla došlo proto, že rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218-1 až 10/2019-900000-311, kterými byla potvrzena rozhodnutí Celního úřadu Hodonín ze dne 11. 4. 2014, č. j. 842-74 až 83/2014-530000-51 (dodatečné platební výměry), byla vydána až po uplynutí prekluzivní lhůty, k čemuž mělo být přihlédnuto z úřední povinnosti. Konkrétně namítl, že prekluzivní lhůta uplynula u všech celních prohlášení vydaných před 19. 8. 2011 (dodatečné platební výměry 842-74 až 80/2014-530000-51) a soud by měl posoudit, zda nedošlo k jejímu uplynutí i v ostatních případech. V souvislosti s uvedenými dodatečnými platebními výměry odkázal na probíhající soudní přezkum rozhodnutí o odvolání. Zdůraznil, že mezi ním a správními orgány nadále existuje rozpor ve výpočtu běhu prekluzivní lhůty, neboť podle jeho názoru k obnovení jejího běhu dochází již vydáním rozhodnutí o opravném prostředku, a nikoliv až jeho doručením. Dále nesouhlasil ani s aplikací § 221 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“), a s prodloužením prekluzivní lhůty na 10 let, neboť původně orgány celní správy vycházely pouze ze tříleté prekluzivní lhůty, tudíž neshledaly důvod pro její prolomení, a to je porušením zásady *res iudicata* a zásady předvídatelnosti správních rozhodnutí. K prolomení tříleté prekluzivní lhůty nebyly ani věcné důvody, jelikož celní dluh nevznikl v důsledku činu, který byl v době spáchání trestný.
3. Žalovaný ve svém *vyjádření k žalobě* obsáhle zrekapituloval průběh řízení před orgány celní správy i před správními soudy a jejich závěry. K jednotlivým žalobním námitkám, které jsou podle něj shodné s odvolacími námitkami, stručně odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, neboť žaloba představuje především subjektivní nesouhlas žalobce s napadenými rozhodnutími. Žalobu navrhl zamítnout.

III. Posouzení věci soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl za podmínek § 51 s. ř. s.
5. Žaloba není důvodná.
6. Před vlastním vypořádáním žalobních námitek soud musí konstatovat, že námitky prekluze práva doměřit žalobci clo byly předmětem opakovaného přezkumu správními soudy v řízení o doměření cla žalobci. Ten se tak domáhá prostřednictvím jiného procesního instrumentu (návrhu na vrácení přeplatku cla) posouzení téže otázky, která již byla věcně rozhodnuta. S ohledem na uvedené soud v podstatné míře v následující části bude odkazovat na již dříve vydaná rozhodnutí správních soudů.
7. K samotné otázce doměření cla prostřednictvím rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218-1 až 10/2019-900000-311, je potřeba konstatovat, že u zdejšího soudu byla přezkoumána rozhodnutí č. j. 47218-6/2019-900000-311, 47218-7/2019-900000-311, 47218-

- 8/2019-900000-311, 47218-9/2019-900000-311 a 47218-10/2019-900000-311, o nichž bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 14. 12. 2021, č. j. 31Af 84/2019-429 tak, že žaloba byla zamítnuta. Kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 26. 5. 2023, č. j. 5 Afs 22/2022-38.
8. V případě rozhodnutí ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218/2019-900000-311, 47218-2/2019-900000-311, 47218-3/2019-900000-311, 47218-4/2019-900000-311 a 47218-5/2019-900000-311, došlo k jejich změně rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 4. 2021, č. j. 21253/2021-900000-311, v rámci přezkumného řízení tak, že do výrokové části rozhodnutí byl doplněn odkaz na čl. 221 odst. 4 celního kodexu. Toto rozhodnutí žalovaného bylo následně potvrzeno rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 15. 11. 2021, č. j. MF-30660/2021/3902-4, které bylo následně přezkoumáno Městským soudem v Praze, který rozsudkem ze dne 9. 8. 2023, č. j. 8 Af 1/2022-51, zamítl žalobu proti citovanému rozhodnutí Ministerstva financí.
9. Prekluzi práva doměřit žalobci clo shodně odmítl jak zdejší soud, tak i Městský soud v Praze i Nejvyšší správní soud. Žalobce může bezpochyby namítat prekluzi práva kdykoliv, a to i v nyní vedeném řízení, avšak při posuzování shodných skutkových okolností a při shodné právní argumentaci nemůže očekávat, že by správní soudy změnily svůj již opakovaně zaujatý právní názor.
10. Pokud tedy jde o námitku žalobce, že v případě zrušení v pořadí druhých rozhodnutí o odvolání by došlo k ovlivnění běhu prekluzivní lhůty, tak tato hypotetická situace nenastala, neboť opravné prostředky proti rozhodnutím o odvolání byl zamítnuty.
11. Jako první soud zdůrazňuje obecný závěr Nejvyššího správního soudu ohledně běhu prekluzivní lhůty. Kasační soud v rozsudku ve věci sp. zn. 5 Afs 22/2022 s navazujícím podrobnějším zdůvodněním uvedl: „[24] Stěžovatelce lze dát za pravdu v tom, že čl. 221 celního kodexu neobsahuje explicitní definici toho, co je myšleno „trváním řízení“, význam tohoto pojmu lze však jednoznačně určit z obecného významu pojmu „řízení“, jakož i z kontextu a systematiky daného ustanovení celního kodexu, neboť již v jeho odst. 1 je zakotvena povinnost částku cla „sdělit dlužníkovi“, jakmile je zaúčtována. Nelze si představit jiný výklad, než že pojem „sdělit dlužníkovi“ v kontextu českého právního řádu představuje oznámení rozhodnutí (§ 101 odst. 5 daňového řádu), nikoli jeho prosté vydání (§ 101 odst. 2 daňového řádu). **Pokud tedy účelem řízení o opravném prostředku ve smyslu čl. 243 celního kodexu bylo přezkoumání „sdělení dlužníkovi“, výsledkem takového řízení musí být opět nějaký akt rozhodujícího orgánu adresovaný dlužníkovi jakožto příjemci. Až jeho řádným oznámením před uplynutím prekluzivní lhůty pak mohou nastat vůči příjemci předpokládané účinky. Jedním z těchto účinků, který nelze bez dalšího oddělovat od ostatních, je i ukončení stavení prekluzivní lhůty. Pokud zákonodárce nezavedl žádné speciální pravidlo, není možné účinky rozhodnutí na běh prekluzivní lhůty spojovat s jiným okamžikem než ostatní účinky rozhodnutí, které se nepochybně odvíjejí až od oznámení rozhodnutí (resp. doručení plně odůvodněného rozsudku v případě řízení před správními soudy).**“ Námitka žalobce, že k obnovení běhu prekluzivní lhůty dochází již vydáním rozhodnutí o opravném prostředku, a nikoliv až jeho doručením, tedy není důvodná.
12. Co se týče běhu prekluzivní lhůty u konkrétních celních deklarací, tak rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218-6/2019-900000-311, 47218-7/2019-900000-311, 47218-8/2019-900000-311, 47218-9/2019-900000-311 a 47218-10/2019-900000-311, byla vydána v základní tříleté lhůtě dle čl. 221 odst. 3 celního kodexu. Tento závěr vyslovil zdejší soud již v rozsudku ve věci sp. zn. 31Af 84/2019 na půdorysu nejstarší z celních deklarací z uvedených pěti rozhodnutí, neboť pokud nebylo prekludováno právo doměřit clo u

nejstaršího celního dluhu, nemohlo být prekludováno ani u dluhů mladších. Shodně spolu s výpočtem běhu prekluzivní lhůty posoudil tuto otázku i Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci sp. zn. 5 Afs 22/2022 a uvedl: „*Tříletá lhůta podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu měla původně uplynout v souladu s čl. 3 odst. 1 ve spojení s čl. 3 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1182/71 dne 28. 7. 2014. Proti dodatečnému platebnímu výměru ze dne 11. 4. 2014 se stěžovatelka dne 29. 4. 2014 odvolala, čímž započalo stavení běhu prekluzivní lhůty. V tuto chvíli zbývalo ze lhůty ještě 90 dnů. První rozhodnutí o odvolání bylo doručeno dne 9. 11. 2014, v tento den se prekluzivní lhůta znovu rozběhla a běžela 59 dnů, až do podání první žaloby dne 7. 1. 2015. V tuto chvíli zbývalo ze lhůty 31 dnů. První rozsudek nabyt právní moci v den doručení stěžovatelce (žalovanému byl doručen dříve), tedy 5. 6. 2017, čímž se prekluzivní lhůta opět rozběhla, a to na 11 dnů, než byla podána první kasační stížnost (16. 6. 2017). V tuto chvíli zbývalo ze lhůty 20 dnů. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Afs 186/2017-64 byl zrušen jak první rozsudek krajského soudu, tak první rozhodnutí o odvolání, věc se tedy vrátila do procesního stavu, kdy běželo odvolací řízení a prekluzivní lhůta se tak v souladu s čl. 221 odst. 3 celního kodexu i nadále stavila. V den právní moci napadených rozhodnutí žalovaného tedy z prekluzivní lhůty nejstaršího z posuzovaných celních dluhů zbývalo ještě 20 dní, prekluzivní lhůta tedy byla zachována.*“ Jelikož nedošlo ke zrušení žalobou napadených rozhodnutí ani krajským soudem ani posléze Nejvyšším správním soudem, nezapočítávají se do běhu prekluzivní doby zkonsumované lhůty pro podání žaloby a kasační stížnosti.

13. V případě celních dluhů vyplývajících z celních deklarací ze dne 6. 5. 2011, 13. 5. 2011, 7. 6. 2011, 28. 6. 2011 a 30. 6. 2011 došlo v průběhu řízení ke změně posouzení běhu prekluzivní lhůty tak, že po uplynutí základní tříleté lhůty rozhodly orgány celní správy o doměření cla v prodloužené lhůtě dle čl. 221 odst. 4 celního kodexu. Většina žalobní argumentace se vztahuje právě k těmto celním deklaracím. O těchto celních dluzích rozhodoval Městský soud v Praze citovaným rozsudkem ve věci sp. zn. 8 Af 1/2022, ve kterém se vypořádával s podstatou i nyní uplatněných námitek, a to jak se změnou právního názoru ohledně běhu prekluzivní lhůty, tak i s otázkou, zda byl spáchán ve věci skutek, který lze považovat za trestný ve smyslu citovaného ustanovení celního kodexu. Zdejší soud na toto rozhodnutí, které je žalobci taktéž známé, v podrobnostech odkazuje, považuje však za vhodné se blíže vyjádřit i k uplatněným žalobním námitkám.
14. Soud neshledal (obdobně jako Městský soud v Praze) ve vztahu k rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218/2019-900000-311, 47218-2/2019-900000-311, 47218-3/2019-900000-311, 47218-4/2019-900000-311 a 47218-5/2019-900000-311, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 4. 2021, č. j. 21253/2021-900000-311, a rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 15. 11. 2021, č. j. MF-30660/2021/3902-4, důvodnou námitku nezákonného prolomení lhůty pro sdělení celního dluhu, a tedy porušení zásady *res iudicata* a zásady předvídatelnosti správních rozhodnutí. Žalovaný případně poukázal na to, že v průběhu tříleté prekluzivní lhůty nebylo nutné zkoumat, zda jsou v případě uvedených celních dluhů naplněny důvody pro aplikaci čl. 221 odst. 4 celního kodexu. Konečně shodně tomu bylo i v případech celních dluhů, které posuzoval zdejší soud ve věci sp. zn. 31Af 84/2019.
15. Orgány celní správy mají obecně povinnost rozhodnout ve tříleté prekluzivní lhůtě, to nicméně neznamená, že pokud byly naplněny důvody pro aplikaci čl. 221 odst. 4 celního kodexu, tak nebylo možné rozhodnout v prodloužené prekluzivní lhůtě jen proto, že před uplynutím tříleté lhůty orgány celní správy nezkoumaly důvody pro možnost rozhodnout v prodloužené prekluzivní lhůtě.

16. Již z prosté textace čl. 221 odst. 4 celního kodexu (*Vznikne-li celní dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, může být výše dluhu sdělena dlužníkovi za podmínek stanovených platnými předpisy i po uplynutí tříleté lhůty zmíněného v odstavci 3.*) plyne, že dluh mohl být žalobci sdělen v základní tříleté lhůtě bez jakýchkoliv omezení a po jejím uplynutí pouze v případě, že vznikl celní dluh za stanovených omezujících podmínek.
17. Jinými slovy, pokud orgány celní správy nebyly schopny sdělit pravomocně žalobci celní dluh ve tříleté prekluzivní lhůtě, buď musely řízení zastavit a celní dluh nesdělit, nebo se zabývat tím, zda ke vzniku celního dluhu došlo v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Touto skutečností se samozřejmě mohly orgány celní správy zabývat kdykoliv v průběhu prekluzivní lhůty. Pokud tak neučinily, nic jim nebránilo se touto skutečností zabývat až v okamžiku, kdy základní prekluzivní lhůta uplynula, neboť i po jejím uplynutí za splnění zákonných podmínek mohou daňovému subjektu celní dluh sdělit. Samotné uplynutí prekluzivní lhůty ani „předběžné“ neposouzení otázky vzniku celního dluhu v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, v žádném případě nevyvolává překážku věci rozhodnuté.
18. V kontextu uvedeného není podstatné tvrzení žalobce, že od ukončení kontroly nebyly zjištěny žádné nové skutkové okolnosti jednání žalobce a že již v průběhu kontroly mohlo být usouzeno na to, zda jednání žalobce mohlo být trestné, neboť tytéž skutkové okolnosti nemusely být v rámci tříleté prekluzivní lhůty vůbec hodnoceny z hlediska možného trestného jednání žalobce, a naopak po jejím uplynutí na základě týchž skutkových okolností mohly orgány celní správy dovodit trestnost jednání žalobce pro účely prodloužení prekluzivní lhůty. Soud v tomto postupu nevidí žádnou účelovost, nebo dotčení práv žalobce, kterému po celou dobu zůstala zachována možnost procesní obrany proti postupu orgánů celní správy a který se mohl dovolávat v rámci opravných prostředků toho, že nastaly podmínky prekluze práva doměřit celní dluh v prodloužené lhůtě, což učinil, avšak jeho důvody nebyly osvědčeny.
19. Pokud jde o porušení zásady předvídatelnosti správních rozhodnutí, tak ani ta nebyla podle názoru zdejšího soudu porušena. Proti této zásadě v nyní projednávané věci stojí zásada „neznalost zákona neomlouvá“. Žalobce si mohl a měl být vědom toho, že v případě vzniku celního dluhu v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, je možné mu sdělit celní dluh i po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty. Těžištěm případného sporu o běh prekluzivní lhůty proto nemůže být „slepé“ očekávání žalobce, že v jeho věci bude rozhodnuto pouze a jedinečně v základní tříleté lhůtě, ale to, zda mu byl ve vztahu celním dluhům vyplývajícím z celních deklarací ze dne 6. 5. 2011, 13. 5. 2011, 7. 6. 2011, 28. 6. 2011 a 30. 6. 2011 sdělen celní dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný.
20. Městský soud v Praze zcela případně poukázal na to, že právě s ohledem na běh prekluzivní lhůty bylo zahájeno ve vztahu k rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 47218/2019-900000-311, 47218-2/2019-900000-311, 47218-3/2019-900000-311, 47218-4/2019-900000-311 a 47218-5/2019-900000-311, přezkumné řízení. Rozhodnutí Ministerstva financí o odvolání v pokračujícím řízení po nařízení přezkumného řízení (rozhodnutí ze dne 15. 11. 2021, č. j. MF-30660/2021/3902-4) bylo soudu doloženo ve věci sp. zn. 31Af 84/2019 a jeho obsah je stejně jako účastníkům i soudu znám. Z jeho obsahu vyplývá, že rozpor původních rozhodnutí žalovaného s právními předpisy nebyl spatřován v uplynutí lhůty pro sdělení celního dluhu, ale v tom, že pokud objektivně nastala právní skutečnost předvídaná čl. 221 odst. 4 celního kodexu, v důsledku které se celní orgány dovolávaly prolomení zákonné tříleté lhůty pro sdělení cla, měla být tato právní skutečnost součástí rozhodnutí o sdělení

dlužné částky cla, nebo součástí rozhodnutí o odvolání, což nebyla. Nesdělením důvodů prolomení prekluzivní lhůty mohla být vyvolána právní nejistota žalobce.

21. Soud se zcela ztotožňuje s postupem orgánů celní správy. Případná existence okolností k prolomení prekluzivní lhůty je objektivní, pokud nastala, celní orgány mohly vycházet z toho, že mají k dispozici prodlouženou prekluzivní lhůtu. Tuto skutečnost ale musely sdělit žalobci. Pokud k tomu nedošlo jednalo se bezpochyby o vadu celního rozhodnutí, avšak jednoznačně o vadu odstranitelnou, k jejíž nápravě došlo právě v přezkumném řízení.
22. Zdejší soud tímto doplňuje ve vztahu k nyní uplatněné argumentaci právní závěry Městského soudu v Praze.
23. Pokud jde o hodnocení věcné správnosti důvodů pro prolomení základní prekluzivní lhůty, lze v úplnosti odkázat na rozhodnutí Městského soudu v Praze ve věci 8 Af 1/2022 a v otázce hodnocení dobré víry žalobce i na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 31Af 84/2019.
24. Stejně jako v předcházejících žalobách i nyní žalobce namítal porušení dobré víry, kterou založil na sazebním zařazení předmětného zboží pod položku 7326 dle stanoviska Celního ředitelství v Brně ze dne 28. 5. 2010, č. j. 4882/2010-010100-22, a podpůrně též na telefonických potvrzeních zaměstnanců celního úřadu. Soud již v předcházejících rozsudcích konstatoval, že stanovisko není rozhodnutím celních orgánů ani závaznou informací dle čl. 12 celního kodexu. Pokud chtěl mít žalobce jistotu, jakým způsobem má zboží deklarovat, zejména když sám ho po dlouhou dobu dovážel pod TARIC kódem 7318 a teprve v důsledku přijetí antidumpingového nařízení se rozhodl změnit (po zjištění pravé podstaty jím dováženého zboží) celní zařazení, mohl a měl požádat o vydání závazné informace o sazebním zařazení. Jestliže celní orgány následně při kontrole zboží došly k závěru, že účel použití tak, jak byl deklarován žalobcem a následně v návaznosti na to popsán v předmětném stanovisku, plně neodpovídá účelu zjištěnému v rámci dokazování v průběhu celní kontroly, pak nelze konstatovat, že by byl žalobce v dobré víře ve správnost celního zařazení. Soud zároveň zdůrazňuje, že předmětné stanovisko bylo vydáno pouze pro vnitřní potřeby celního úřadu v rámci komunikace mezi správními orgány. K dotčení dobré víry žalobce, stejně jako jeho legitimního očekávání, by bez pochyb mohlo dojít v případě, že by změnil celní orgány svoji praxi stejným typem úkonu a na základě shodného popisu zboží by změnil stanovisko a začaly zařazovat zboží pod jiný TARIC kód. Jestliže ale u žalobce proběhla kontrola, jejíž nedílnou součástí bylo dokazování a hodnocení zboží a která vyústila ve vydání rozhodnutí, je podle soudu zcela legitimní možnost, aby celní orgány dospěly k jinému závěru o celním zařazení, neboť v opačném případě by jakákoliv kontrola zboží po propuštění postrádala v případě existence neveřejného stanoviska celního úřadu smysl. Je zřejmé, že v souzené věci došlo ke změně celního zařazení po komplexnějším hodnocení dotčeného zboží, a za této situace neshledal soud oprávněnou námitku porušení dobré víry žalobce. Dobrou víru žalobce nemohly založit ani telefonické konzultace na Celním úřadě Hodonín, jelikož se nejednalo o žádný formalizovaný úkon, ani žalobcem předložené závazné informace o sazebním zařazení, které se nevztahovaly k totožnému zboží.
25. Pokud jde o to, zda ke stanovení cla došlo v důsledku jednání žalobce, které bylo v době jednání trestné, soud opětovně odkazuje na závěry Městského soudu v Praze. Ten v již opakovaně citovaném rozhodnutí jednoznačně uvedl: *„(a žalobce to ani nepopírá), že žalobce byl uznán vinným za spáchání správního deliktu podle § 294 odst. 1 písm. e) tehdy platného celního zákona, jehož se dopustil tím, že jako osoba odpovědná za správnost údajů uvedených*

v celních prohlášeních poskytl Celnímu úřadu pro Jihomoravský kraj nesprávné údaje. Jednání žalobce spočívalo v uvedení nesprávného údaje o zbožíovém kódu v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti celnictví (celní sazebník), žalobce porušil příslušné komunitární právní předpisy a tím naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu § 294 odst. 1 písm. e) tehdy platného celního zákona.“

26. Městský soud v Praze dále uvedl, že orgány celní správy správně konstatovaly, „že jednání žalobce bylo jednáním protiprávním, které správní orgán postihl jako delikt, což v kontextu judikatury evropské i ústavní je třeba považovat za trestní řízení v širším smyslu. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10Afs 186/2017-64, uvedl, že žalobce se nesprávného zařazení výrobků aktivně domáhal, ačkoli věděl, že v předchozím období byly výrobky zařazovány pod číslo 7318 a „již označení výrobku v rozporu s jeho obvyklým označením jako speciální výlisek lze chápat jako snahu vyhnout se zařazení výrobku do těch čísel sazebníku, která byla postižena antidumpingovým clem“ (bod 29).

54. Z čl. 221 odst. 4 celního kodexu vyplývá, že sdělit výši dluhu je oprávněn celní úřad tehdy, kdy je zjištěno, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době jeho spáchání trestný. Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 16. 7. 2009 ve spojené věci C-124/08 a C-125/08, Gilbert Snauwaert a další, uvedl, že „právní kvalifikace jednání jako „trestný čin“ provedená celními orgány nepředstavuje určení, že k protiprávnímu jednání podle trestního práva skutečně došlo. Uvedená kvalifikace se provádí pouze v rámci a pro účely řízení správní povahy, jehož jediným cílem je umožnit uvedeným orgánům napravit případy vybrání dovozního nebo vývozního cla v nesprávné nebo nedostatečné výši.

55. V rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 4 Afs 152/2019–68, Nejvyšší správní soud uvedl: „[u]platnění prodloužené lhůty podle čl. 221 odst. 4 celního kodexu postačí přezkoumatelná úvaha správního orgánu, ze které vyplývá, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Nevychází se tedy shledání dlužníka, popřípadě jiné osoby, vinným ze spáchání trestného činu, ani zahájení trestního řízení“.

56. Jinak řečeno, celní kodex nestanoví podmínku, že by muselo být zahájeno trestní řízení vůči konkrétní osobě, nestanoví podmínku, že by muselo dojít k zahájení trestního řízení ani k vydání odsuzujícího rozsudku. Je ponecháno na celním úřadu, aby posoudil, zda by mohla být naplněna skutková podstata určitého konkrétního trestného činu.“

27. Soud podrobil přezkumu odůvodnění napadeného rozhodnutí ve smyslu citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 Afs 152/2019 a dospěl k závěru, že toto obsahuje dostatečně přezkoumatelnou úvahu o povaze jednání žalobce, které vedlo ke sdělení celních dluhů.
28. Žalovaný předně své závěry o jednání žalobce opřel o popis změny chování žalobce po přijetí antidumpingových opatření a popsal, že žalobce „uváděl při dovozech zcela totožného zboží do kolonky 31 celních prohlášení popis „ostatní podložky z oceli“, „podložky ostatní ze železa, oceli, ne pružné“ apod. Tomu odpovídalo i označení dováženého zboží v obchodních fakturách (také na packing listech, bill of lading a dalších dokladech) jako „washers“, „flat washers“ apod. Do kolonky 33 celních prohlášení pak uváděl sazební zařazení do podpoložky KN 7318 22 00. Od okamžiku nabytí účinnosti antidumpingového opatření se postup odvolatele změnil. Odvolatel začal při dovozech do kolonky 31 celních prohlášení uvádět popis „speciální výlisek ze železa“. Rovněž čínský dodavatel odvolatele začal na obchodních fakturách (také na packing listech, bill of lading a dalších dokladech) dodávané zboží označovat jako „special pressing“. Jednalo se přitom o zcela

totožné zboží. Odvolatel i jeho dodavatel však změnili jeho popis a odvolatel jej začal při dovozech sazebně zařazovat do podpoložky KN 7326 19 90, která nebyla zatížena antidumpingovým clem.“

29. Dále žalovaný případně odkázal na v pořadí první rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 186/2017-64, kterým sice byla zrušena původní rozhodnutí žalovaného, nicméně pouze s ohledem na uložené penále. Již v tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl: „[29] Jak už uvedl krajský soud, nelze ani souhlasit s tím, že stěžovatelka nemohla chybu ze strany celních orgánů zjistit. Onoho nesprávného zařazení, ve kterém jí celní orgány původně daly za pravdu, se stěžovatelka aktivně domáhala, přitom věděla, že v předchozím období byly výrobky zařazovány pod číslo 7318. Postup celních orgánů pro ni byl výhodný; pochyby o správnosti zařazení tedy mít mohla, ale bylo v jejím zájmu si jich nevšímat. Konečně již z rozsudku NSS ze dne 27. 2. 2018, čj. 4 Afs 127/2017-59, jehož se stěžovatelka také pokračování dovolává, plyne, že splněna nebyla ani třetí podmínka vykládaného ustanovení, neboť stěžovatelka neuvedla pravdivé (resp. úplné) informace o vlastnostech a účelu výrobku. Ostatně již označení výrobku v rozporu s jeho obvyklým označením jako speciální výlisek lze chápat jako snahu vyhnout se zařazení výrobku do těch čísel sazebníku, která byla postižena antidumpingovým clem.“
30. Soud souhlasí se žalovaným i v tom, že to byl právě žalobce, kdo svým jednáním znemožnil celním orgánům zjistit správné sazební zařazení předmětného zboží a určit správnou výši dovozního, a především antidumpingového cla, zcela jednoznačně s motivací vyhnout se jejich placení. Ze všech souvisejících řízení vyplynulo, že k odhalení této činnosti žalobce mohlo dojít a došlo teprve na základě kontrolní činnosti celních orgánů a podrobného zkoumání všech dostupných podkladů opatřených v průběhu kontroly po propuštění zboží a bylo možné na toto jednání žalobce reagovat až vydáním dodatečných platebních výměrů. O tom, že se nejednalo o banální posouzení věci svědčí i mnohaleté spory, které předmětné dovozy provází a které trvají do současnosti.
31. Zároveň žalovaný dostatečně jasně a určitě kvalifikoval jednání žalobce dle norem trestního práva, a to jako jednání trestné dle § 240 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jako trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a dle § 209 odst. 1 trestního zákoníku jako trestný čin podvodu. V podrobnostech soud odkazuje na precizní odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Subjektivní přesvědčení žalobce, že napadené rozhodnutí takovou úvahu neobsahuje, nemůže obstát. Soud sice dává za pravdu žalobci v tom, že celní orgány v rámci lhůty tří let od vzniku celních dluhů získaly všechny potřebné informace k vyčíslení a doměření těchto celních dluhů a že skutečnost, že nakonec v případě některých celních deklarací nedošlo ke sdělení celních dluhů v rámci tříleté lhůty, nebyla zaviněna žalobcem, nicméně to neznamená, že jeho jednání neneslo znaky trestného činu a nemohlo dojít k prolomení obecné prekluzivní lhůty.
32. O faktu, že žalobce uváděl v celních deklaracích nepravdivé údaje konečně svědčí i to, že byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 294 odst. 1 písm. e) zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, spočívající v uvedení nesprávných údajů v dotčených celních prohlášení. Jakkoliv se žalobce v podané žalobě snaží uložení sankce za uvedený správní delikt relativizovat, nepředstavuje jeho argumentace důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.
33. Ze souvisejícího spisu ve věci sp. zn. 31Af 84/2019 je soudu známo (a mezi účastníky to není ani sporné), že veškerá celní prohlášení, kterých se týkala výše citovaná rozhodnutí orgánů celní správy v této věci, byla zahrnuta mezi skutky, za které byla žalobci rozhodnutím

Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 14. 10. 2014, č. j. 842-168/2014-530000-12, uložena sankce za správní delikt. Již samotná existence citovaného rozhodnutí představuje skutkové zjištění ohledně uvádění nesprávných zbožíových kódů v celních prohlášeních žalobce.

34. Žalobce se snaží vyvolat dojem, že tím, že v roce 2014 bylo jeho jednání posouzeno jako správní delikt, nemohlo se jednat o trestný čin, neboť jinak by orgány celní správy podaly trestní oznámení.
35. Předně soud znovu opakuje, že k prolomení obecné prekluzivní lhůty není třeba odsouzení za trestný čin, ale postačuje pouze přezkoumatelná úvaha správního orgánu, ze které vyplývá, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Dále soud připomíná, že rozdíl mezi tím, jaké jednání je ve společnosti sankcionováno jako trestný čin a jaké jako přestupek, vyjadřuje pouze to, jak společnost kvalifikuje závažnost takového jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 35/2008-51: *„Hranice mezi trestným činem a přestupkem je mnohdy velmi subtilní, dána třeba jen společenskou nebezpečností jednání, formou zavinění nebo výší škody, která se však někdy projeví teprve s časovým odstupem po ukončení protiprávního jednání. Kvalifikace protiprávního jednání, tj. zjištění, zda se jedná o trestný čin či přestupek, je složitým procesem, při němž je nezbytné vzít v úvahu nejen průběh samotného jednání, ale také jeho následky, okolnosti na straně pachatele atd. Tento proces se odehrává teprve ve fázi vyšetřování, čili dávno po ukončení protiprávního jednání.“*) Zároveň je nutné vnímat i to, že k posuzování jednání žalobce s ohledem na prolomení obecné tříleté prekluzivní lhůty došlo až v letech 2020 a 2021, na rozdíl od posouzení deliktního jednání žalobce v roce 2014, a dále i to, že rozdílné orgány celní správy mohly vnímat rozdílně hranici toho, zda se jednalo ve věci o jednání v rovině správního deliktu nebo trestného činu. A konečně tím nejpodstatnějším je to, že jednání spočívající v uvádění nepravdivých údajů v celních prohlášeních z pohledu soudu nemusí nutně naplňovat skutkové podstaty trestných činů dle § 240 a § 209 trestního zákoníku mj. s ohledem na to, že v případě uvádění nesprávných údajů v celních prohlášeních se jedná o objektivní odpovědnost, zatímco v případě trestného činu kráčení daně a podvodu se jedná o úmyslné trestné činy (z pohledu soudu proto odsouzení za správní delikt nevylučuje v tomto případě možné kvalifikování jednání žalobce jako trestný čin). Mezi správním deliktem žalobce a možnými trestnými činy není shoda v povaze jednání žalobce, neboť správním deliktem byl žalobce postižen za „prosté“ neuvedení pravdivých údajů v celních deklaracích, k čemuž mohlo dojít i nedůsledností nebo prostým pochybením. Oproti tomu oba uvedené trestné činy představují vědomé jednání, které směřuje ke kráčení cla (§ 240 trestního zákoníku) a úmyslnému uvádění celní správy v omyl (§ 209 trestního zákoníku). Zatímco v případě správního deliktu je chráněným zájmem pravdivost celních deklarací, v případě uvedených trestných činů je (v posuzované věci) chráněným zájmem fiskální zájem státu na správném výběru daně, resp. cla.
36. S ohledem na uvedené lze jistě souhlasit se žalobcem v tom, že v případě objektivní odpovědnosti žalobce za správní delikt nebylo zkoumáno jeho zavinění, a i v tom, že nelze klást rovnítko mezi shledáním viny za správní delikt a odsouzením za trestný čin, nicméně pro posouzení prolomení obecné prekluzivní lhůty ani jedna z těchto věcí není podstatná. Pro prolomení obecné prekluzivní lhůty postačovala přezkoumatelná úvaha správního orgánu, ze které vyplývá, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, a tu žalobou napadené rozhodnutí zcela dostatečně obsahuje.

IV. Závěr a náklady řízení

37. S ohledem na vše shora uvedené soud shledal podanou žalobu nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Důvody pro moderaci pokuty dle § 78 odst. 2 s. ř. s. soud neshledal.
38. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovaný měl v řízení plný úspěch, ale v souvislosti s tímto řízením mu žádné náklady nad rámec jeho administrativní činnosti nevznikly, a proto krajský soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu